

Pád letničního premilenialismu?

Teologie | 10.8.2019 @ 0.32

Lednové sympozium o eschatologii je dávno za námi, zůstaly hezké vzpomínky a věčné nahrávky. Během června jsem se zmátožil a dokončil [#1] jednak pejpr, který jsem na sympoziu poněkud neobratně prezentoval a za [#2] druhé takový kompilát zbytků, takový šumajstr „co dům dal“, něco jako páteční polévka ve školní jídelně.

V prvním textu dokazuji cosi velmi banálního, leč důležitého, a sice to, že letniční eschatologie byla založena na zkušenosti, která byla silně kristocentrická. Duch neoslavuje sebe, ale Syna a zkušenost Ducha svatého je proto cosi, co ukazuje na Krista. Společným jmenovatelem všech letničních první vlny byly čtyři důrazy: Kristus jako spasitel, uzdravitel, křtítel Duchem a jako přicházející Král. Bez Krista by byl nástup milénia nepředstavitelný, a proto letniční na dlouhé dekády přijali premilenialismus jako klíčový bod své teologické identity.

Ale co ~~Bill Johnson~~ čert nechtěl, v současnosti to není tak jednoduché. A o tom je právě ten můj druhý text. Letniční si totiž spolu s premilenialismem v začátcích oblíbili i dispenzacionalismus, který sice není podmínkou premilenialismu, ale je velmi praktickým biblicko-teologickým rámcem pro jeho podporu. Dispenzacionalismus ale v posledních 60 letech zažívá konstantní úpadek, který je v letniční teologii ještě intenzivnější, protože se ukázalo, že dispenzacionalismus není kompatibilní s letničními hermeneutickými preferencemi. Dispenzacionalismus je tedy, jak se zdá, v letniční teologii v současnosti mrtev.

Je-li ale mrtev biblicko-teologický rámec, který zajišťoval řadu argumentů ve prospěch premilenialismu, nehrozí náhodou, že do teologického smetiště stáhne i premilenialismus? Právě tuto obavu v textu vyjadřuji a zmiňuji řadu faktorů, které premilenialismu pomáhají na hrobnickou lopatu. Jen velmi stručně tyto faktory parafrázuji:

1. Snižující se vážnost exegetické teologie. Ubývá letničních teologů, kteří by byli ochotni podrobovat svou kreativitu korekci exegeze, popř. exegezi samotnou používat jako motor své kreativity. Tím se mimo jiné snižuje naděje na obhájení premilenialismu na exegetickém poli.
2. Vliv charismatických vln. Charismatické vlny, čili probuzení 60. a 80. let, nemají premilenialismus v krvi. Nejvíce to platí o Hnutí víry a o celé Novoapoštolské reformaci. Proč čekat Krista až po milénium, když musíme uchopit autoritu nad světem, vyslat Jóelovu armádu, proniknout do společenských sfér vlivu a nastolit Boží království na zemi?
3. Vysokooktanový sionismus. Pro sionismus je premilenialismus dobrý sluha, ale zlý pán. Se vzrůstajícím počtem let od založení moderního Izraele totiž může někoho nedej Bůh napadnout, že vznik státu Izrael nebyl prorockou událostí s eschatologickým významem. Co když ale vznik státu Izrael byl prorockým eschatologickým znamením, které mělo ukazovat na nastolení Božího království na zemi? Předpokládám, že této logiky se brzy někdo chopí.
4. Vliv reformované teologie. Věděli jste, že N. T. Wright, váš obligátně oblíbený teolog, není premilenialista?
5. Misionismus. Pro misijní hnutí je premilenialismus spojencem i hrozbou. Ve snaze motivovat k misii totiž lze říci, že musíme konat rychle, neboť Pán je blízko, ale na to lze namítnout, že nic navíc dělat nemusíme, protože Pán přijde, kdy chce a se zlým světem si naloží, jak bude chtít. Misionismu se naopak daleko více hodí charismatický postmilenialismus.
6. Politický tlak na jednotu. Premilenialismus bývá prezentován jako ošklivá doktrína, která odpuzuje hledající. Proč na ní tedy trvat v denominačním vyznání víry? Když už ani naše albionské vzory (AoG UK a Elim) premilenialismus nevyžadují, kdo jsme my, abychom na něm trvali?

Tot' jsou těžké bolesti současného letničního premilenialismu. Je to opravdu patálie. A při tom, jak pevně věřím, premilenialismus opravdu je čímsi, co od klasické letniční identity nelze oddělit bez její dezintegrace. V textu proto navrhuji následující kroky vedoucí k záchraně premilenialismu:

1. Soustřed'me se na exegezi, kde má premilenialismus navrch nad postmilenialismem a kde je amilenialismus jeho rovnocenný soupeř.
2. Setřesmež jakékoli počítání dat Kristova příchodu, populární dispenzacionalismus a nejlépe i sionismus. Je to kontraproduktivní, protože když se to přežene a někdo začne kalkulovat s tetrádami krvavých měsíců, oponenti toho bryskně využijí pro očernění celého premilenialismu.

3. Dokažme, že premilenialismus nevede k izolacionismu, totiž k „mentalitě ghetta“. Premilenialisté umí evangelizovat, konat misii a být užiteční ve společnosti. Jsou jen prostě pesimističtí v otázce směřování světa a opatrní v otázce spolupráce církve se světem.
4. Posíláme budoucí služebníky na letniční biblické školy, ne na charismatická učiliště, kde se nenaučí premilenialismu a klasické letniční teologii, nýbrž postmilenialismu a teologii Hnutí víry pro větší rozmach NAR. Biblické školy v Reddingu a Uppsale nejsou pro perspektivní služebníky v AC dle mého názoru vhodnou destinací.

[Text o pádu letničního premilenialismu vizte zde](#)

<https://selah.cz/teologie/pad-letnicniho-premilenialismu/>